

De gemeenteraad van Wijchen

16 4113 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Beslisnota

Septembercirculaire 2016

Wijchen, 11 oktober 2016

Geachte leden van de raad,

Beslispunten

1. Kennis te nemen van de septembercirculaire 2016.
2. In te stemmen met:
 - a. Het doorvoeren van de mutaties Sociaal Domein op de bijbehorende budgetten;
 - b. Het muteren van de structurele korting van WMO-oud van € 68k op de bijbehorende budgetten;
 - c. Van het ontvangen bedrag ad € 168k voor de verhoogde instroom asielzoekers € 94k in te zetten conform de toegezegde subsidie (B&W 15/6306) en het restant beschikbaar te houden voor kosten van huisvesting, integratie en participatie van vluchtelingen en statushouders.
3. Het vrij besteedbaar saldo op de (meerjaren)begroting te muteren.

Inleiding

De inkomsten uit het gemeentefonds zijn de grootste inkomstenbron van de gemeente (ruim 60% van de totale inkomsten). Deze inkomsten volgen uit de specifieke doorrekening van de circulaire. Er verschijnen drie circulaire per jaar. De meicirculaire, de septembercirculaire en de decembercirculaire.

De septembercirculaire is ontleend aan de miljoenennota van het Rijk en bevat de bijstelling van het totale gemeentefonds op basis van geactualiseerde ramingen van de Rijksuitgaven. De hoogte van de uitkering van Wijchen hangt vooral af van de ontwikkeling van de Rijksuitgaven en van onze parameters (zoals aantallen inwoners, uitkeringsontvangers, woningen, oppervlakte etc.) ten opzichte van alle andere gemeenten. Daarnaast kan het Rijk extra gelden toevoegen of onttrekken die te maken hebben met uit te voeren taken (taakmutaties).

In de circulaire bestemmen we de bedragen voor het Sociaal Domein (inclusief WMO-oud) één op één voor deze taak. Voor overige taakmutaties (toevoeging of uitname van geld uit het gemeentefonds voor een specifieke taak) bepalen we ook de impact van onze eigen uitgaven daarvoor. Een eventueel voor- of nadeel kan dan ontstaan. Als deze uitgaven/beleid nog niet bekend zijn, parkeren we de gelden totdat deze wel bekend zijn.

Het college kan deze bedragen vervolgens vrijgeven. De overige mutaties muteren op het vrij besteedbaar saldo en daarmee op de uitkomsten van het financiële meerjarenperspectief. Deze mutaties zijn met name het gevolg van gewijzigde aantallen (hoeveelheidsverschillen). Ook beoordelen we bij de uitkomsten van een circulaire overige beschikbare informatie, die naar onze inzichten invloed kan hebben op de totale uitkering en de bijbehorende uitgaven.

De belangrijkste positieve mutaties in deze circulaire zijn een hoger accres (vanwege hogere rijksuitgaven), hoeveelheidsverschillen (per saldo) en de herverdeling van het gemeentefonds voor het cluster VHROSV, die ons structureel ruim € 200k oplevert. Negatieve mutaties betreffen de WMO oud en het Sociaal Domein (Jeugd en WMO-nieuw)

De voorliggende beslisnota heeft gevolgen voor ons huidig meerjarenperspectief 2016-2019 en leidt tot een begrotingswijziging 2016. Daarnaast zijn de uitkomsten verwerkt in de concept meerjarenbegroting 2017-2020.

Beoogd effect

Het ingezette traject om behoedzaam om te gaan met de schaarse middelen voort te zetten. Hiertoe actualiseren we het financiële perspectief van de gemeente Wijchen met deze cijfers, zodat ze bij toekomstige besluitvorming betrokken kunnen worden.

Argumenten

2a+b.1 Volgens Wijchens beleid muteren we taakmutaties en mutaties in het Sociaal Domein op de betreffende budgetten.

Conform ons beleid muteren we deze budgetmutaties op specifieke taken, één op één op de bijbehorende budgetten. Ook reguliere mutaties op de WMO (oude stijl) en de decentralisaties verwerken we op de betreffende budgetten. Onder het kopje Financiën lichten we deze mutaties verder toe.

2c.1 Met vluchtelingenwerk zijn al afspraken gemaakt voor 2016

De uitkering in het gemeentefonds is op basis van gerealiseerde plaatsen, dus achteraf. Maar de begeleiding moet natuurlijk al vanaf dag 1 geregeld zijn. Daartoe zijn afspraken met vluchtelingenwerk gemaakt en heeft het college van B&W € 94.339 aan subsidie toegekend, waarbij rekening is gehouden met inkomsten via het gemeentefonds. Het restant van € 74k reserveren we. Hiervan kan het college besluiten om andere kosten voor deze groep te dekken.

Kanttekeningen

2.1 De (per saldo) korting op het sociaal domein raakt ons hard.

Het Rijk heeft, in overleg met VNG, de startpositie van de decentralisaties opnieuw bekeken en daar correcties op doorgevoerd, de zogenaamde 'startstreepmutaties'. Deze mutaties leiden tot een aantal plussen en minnen, maar per saldo voor Wijchen, inclusief compensatie voor verlaging eigen bijdrage WMO-nieuw, geeft dit een nadeel van ruim € 400k structureel.

Dit structurele nadeel is verwerkt in het boekwerk ADSD 2017-2020 en wordt daarmee betrokken in de te maken keuzes voor de Begroting 2017-2020.

Financiën

Tabel 1: Verloop vrij besteedbaar saldo.

Bedragen x € 1.000*	2016	2017	2018	2019	2020
Septemercirculaire 2016	53.550	52.105	53.046	53.445	53.761
Meicirculaire 2016	53.195	51.958	52.318	52.368	52.486
Mutatie totaal	355	147	728	1.077	1.275
1. Stelpost BCF-plafond	0	0	0	-25	-76
	355	147	728	1.052	1.199
Waarvan taakmutaties:					
2. WMO-oud	0	-68	-68	-68	-68
3. Sociaal Domein	4	-463	-444	-441	-423
4a Verhoogde asielinstroom, afdekking subsidie Vluchtelingenwerk	94	0	0	0	0
4. Verhoogde asielinstroom, nog te bestemmen	74	0	0	0	0
Vrij besteedbaar saldo	182	677	1.240	1.561	1.690

*tellingen betreffen onafgeronde bedragen

Toelichting (taak)mutaties:

1. Stelpost BCF-plafond.
Vanwege het onzekere karakter van de uitnutting van de BCF-gelden na 2017, nemen we deze mutatie ten opzichte van de meicirculaire voorzichtigheidshalve niet mee. Als de investeringen van gemeenten aantrekken, kan dit zelfs leiden tot een uitname uit het gemeentefonds.
2. WMO-oud.
De omvang van de integratie-uitkering Wmo wordt vanaf 2017 met € 30 miljoen structureel verlaagd, omdat gemeenten vanaf dat moment niet meer verantwoordelijk zijn voor de huishoudelijke verzorging voor Wlz-cliënten met een modulair pakket thuis (mpt). In de meicirculaire 2016 (zie paragraaf 3.2, onderdeel 6) is het genoemde bedrag per abuis in mindering gebracht op de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo-nieuw. De integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo, is per 2017 om dezelfde reden met hetzelfde bedrag verhoogd.
3. Sociaal Domein.
In het bestuurlijk overleg van 24 augustus jl. zijn de VNG en het ministerie van VWS het eens geworden over het doorvoeren van mutaties in de integratie-uitkering Sociaal domein die betrekking hebben op taken die voor gemeenten wegvallen of erbij komen doordat groepen cliënten feitelijk in een ander domein terecht komen/zijn gekomen.

Deze mutaties hebben dus te maken met verkeerde veronderstellingen in de budgettoedeling per 1 januari 2015 (een foutieve startstreep). In totaliteit gaat het om een neerwaartse bijstelling van de integratie-uitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo nieuw, met een bedrag van € 179 miljoen in 2017, aflopend tot een bedrag van € 159 miljoen structureel in 2021. Voor het onderdeel Jeugd gaat het om een bedrag van € 47 miljoen in 2017, aflopend tot een bedrag van € 17 miljoen structureel in 2021. Het jaar 2016 wordt niet gecorrigeerd.

Het kabinet heeft besloten om meerpersoonshuishoudens waarbij één van de partners chronisch ziek is, en daardoor niet kan werken, financieel tegemoet te komen via een verlaging van de eigen bijdragen Wmo nieuw. De gemeenten worden via de integratieuitkering Sociaal domein, onderdeel Wmo nieuw, gecompenseerd voor minder opbrengsten aan eigen bijdragen. Het gaat structureel vanaf 2017 om een bedrag van € 50 miljoen.

In tabel 2 is de huidige stand van het budget Sociaal Domein toegedeeld aan de afzonderlijke onderdelen.

Tabel 2: Budgetten Sociaal Domein.

Bedragen x € 1.000	2016	2017	2018	2019	2020
Decentralisatie AWBZ naar WMO (IU)	4.972	4.785	4.752	4.707	4.701
Decentralisatie jeugdzorg (IU)	7.793	7.499	7.588	7.588	7.589
Decentralisatie Participatiewet (IU)	6.287	5.880	5.479	5.205	4.863
	19.052	18.164	17.819	17.500	17.152

4. Verhoogde asielinstroom

Per opgenomen vergunninghouder krijgt Wijchen een bedrag van in totaal € 4.430,24. De afrekening is achteraf, op basis van werkelijk gerealiseerde cijfers. De € 168k is op basis van de gerealiseerde instroom over het 1^e halfjaar van 2016. Deze regeling loopt tot en met 31 december 2017. Vooruitlopend op de verwachte instroom heeft het college een subsidie toegezegd aan Vluchtelingenwerk van € 94.339 (Besluit 15/6306) Het restant reserveren we in afwachting van de bestedingsdoelen, zodat het college dit bedrag kan vrijgeven op basis van voorgelegde plannen.

Toelichting vrij besteedbaar saldo

Tabel 3: Ontwikkeling vrij besteedbaar saldo (x € 1.000)

	2016	2017	2018	2019	2020
a) Accres	173	401	858	1.166	1.270
b) BFC-plafond	-99	-50	0	25	76
c) Stelpost bcf-plafond	0	0	0	-25	-76
d) Hoeveelheidsverschillen en uitkeringsbasis, en -factor	108	193	180	209	211
e) VHROSV	0	208	209	184	210
f) Suppletiereregelingen bij herverdeeffecten	0	-74	-7	2	0
	182	677	1.240	1.561	1.690

- a. De ontwikkeling van de algemene uitkering is gerelateerd aan de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de trap op trap af-methode wordt het accres genoemd.
- b. Zie voetnoot 1 onder tabel 1.
- c. Zie voetnoot 1 onder tabel 1.
- d. We hebben op basis van de meest recente gegevens de huidige circulaire doorgerekend. Voor wat betreft de uitkeringsfactor en de maatstaven blijft het aantal bijstandsontvangers de grote onzekere factor. We hebben de circulaire doorgerekend met de aantallen die we verwachten na onze beleidsintensivering.
- e. Op 8 juli 2016 hebben de fondsbeheerders de Tweede Kamer een brief gestuurd over de nieuwe verdeling van het subcluster Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV). De nieuwe verdeling houdt in dat de door de onderzoekers voorgestelde verdeling per 2017 opnieuw voor 33% wordt doorgevoerd. Hiermee komt het aandeel van de nieuwe verdeelformule samen met de wijzigingen in de meicirculaire 2015 uit op 66%. De wijzigingen worden in het uitkeringsjaar 2017 in één keer ingevoerd. De effecten worden nu in deze septembercirculaire verwerkt. Met name gemeenten met een relatief groot buitengebied profiteren hiervan.
- f. Als gevolg van de herverdelingsoperatie van het gemeentefonds in de afgelopen jaren, worden de negatieve effecten voor individuele gemeenten gedempt, als deze te groot worden. De nadeelgemeenten worden tijdelijk gecompenseerd, ten laste van de voordeelgemeenten. Wijchen is per saldo een voordeelgemeente, dus om die reden worden we de eerste jaren nog gekort.

Overige mededelingen.

Armoedebestrijding onder kinderen

Het kabinet stelt vanaf 2017 structureel € 100 miljoen beschikbaar voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Hiervan wordt ongeveer € 85 miljoen aan gemeenten beschikbaar gesteld, nadat er bestuurlijke afspraken met de VNG zijn gemaakt. Bij de decembercirculaire 2016 weten we de exacte omvang en verdeling. Zie voor meer informatie [de brief "Kansen voor alle kinderen"](#) van de staatssecretaris van SZW aan de Tweede Kamer van 20 september 2016. Deze brief is als bijlage 2 opgenomen bij deze beslisnota.

Bonus beschut werken

Om gemeenten te stimuleren beschutte werkplekken te realiseren en in stand te houden kunnen gemeenten over een periode van vijf jaar (2015-2019) in aanmerking komen voor een financiële stimulans (een "bonus") per gerealiseerde werkplek. De bonus valt uiteen in een creatiebonus en een continuïteitsbonus. De toekenning van de bonussen over 2015 en 2016 vindt in 2017 plaats, die van 2017 in 2018, die van 2018 in 2019 en die van 2019 in 2020. Via de meicirculaire worden gemeenten jaarlijks geïnformeerd over de hoogte van het toegekende bedrag, voor het eerst in de meicirculaire 2017.

Uitvoering

Deze mutaties verwerken we in de begroting 2017-2020, die in de vergadering van 3 november 2016 in de Raad is geagendeerd.

Burgerparticipatie

geen

Bijlagen

1. Septembecirculaire 2016
2. Kamerbrief "Kansen voor alle kinderen"

Gerelateerde stukken

Begroting 2016
Meerjarenbegroting 2017-2020

Burgemeester en wethouders van Wijchen,
De secretaris, De Burgemeester,

De gemeenteraad van Wijchen

16 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Raadsbesluit

Septembercirculaire 2016

De raad van de gemeente Wijchen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van:
11 oktober 2016

besluit:

1. Kennis te nemen van de septembercirculaire 2016;
2. In te stemmen met:
 - a. Het doorvoeren van de mutaties Sociaal Domein op de bijbehorende budgetten;
 - b. Het muteren van de structurele korting van WMO-oud van € 68k op de bijbehorende budgetten;
 - c. Van het ontvangen bedrag ad € 168k voor de verhoogde instroom asielzoekers € 94k in te zetten voor de afdekking van de toegezegde subsidie (B&W 15/6306) en het restant beschikbaar te houden voor kosten van huisvesting, integratie en participatie van vluchtelingen en statushouders.
3. Het vrij besteedbaar saldo op de (meerjaren-)begroting te muteren.

Aldus besloten door de gemeenteraad in zijn openbare vergadering van
3 november 2016

De voorzitter,

De griffier,